به نام خدا

دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلیتکنیک تهران) دانشکده مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات

درس مبانی برنامهنویسی پروژه دوم (صف)

گروه ۲

مهلت تحویل: ۳۰ دی

هدف از این پروژه پیادهسازی ساختمان دادههایی به نام صف (Queue) است. در این ساختمان دادهها که از نوع FIFO (First In First Out)

برای مثال در شکل بالا در ابتدا عدد ۲ سپس ۱، ۶، ۵ و ۳، حال اگر یک عضو از صف برداشته شود عدد ۲ خواهد بود و با تکرار متوالی گرفتن عدد از صف اعدادی به ترتیب فوق مشاهده خواهند شد. در این پروژه صف حلقوی پیاده سازی خواهد شد. در این روش از یک آرایه به نام queue و دو مقدار tail و head استفاده خواهد شد. به نحوی فرض می کنیم که عضو بعد از عضو آخر آرایه عضو اول آن است و به این ترتیب صف حلقوی می شود.

یک پیادهسازی از صف باید شامل توابع زیر باشد.

bool isEmpty();

این تابع مشخص می کند که صف خالی است یا خیر.

bool isFull();

این تابع مشخص می کند که صف پر است یا خیر.

void enqueue(int a);

این تابع یک عدد به عنوانی ورودی دریافت می کند و در صورتی که صف پر نشده باشد، مقدار ورودی را به صف اضافه می کند.

void dequeue(int *element);

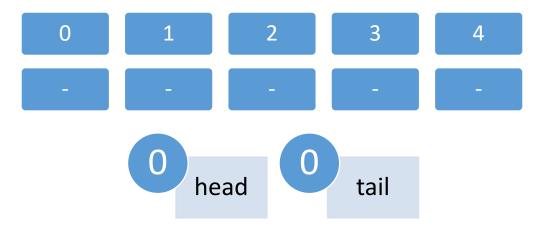
این تابع عضو اول صف را از صف حذف کرده و مقدار آن را در آدرس ورودی قرار میدهد.

int peek();

این تابع عضو اول صف را بدون حذف آن برمی گرداند.

تصاویر زیر مثالی از اجرای دستورات هستند.

در ابتدا که صف خالی است به شکل زیر است.

توجه کنید که در این شرایط صف خالی است. (چرا؟! با چه شرطی میتوان خالی بودن صف را آزمود؟!)

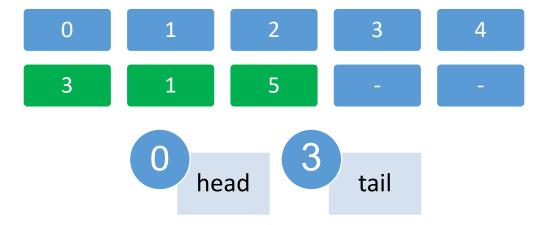
حال به ترتیب دستورات زیر اجرا میشوند.

enqueue(3);

enqueue(1);

enqueue(5);

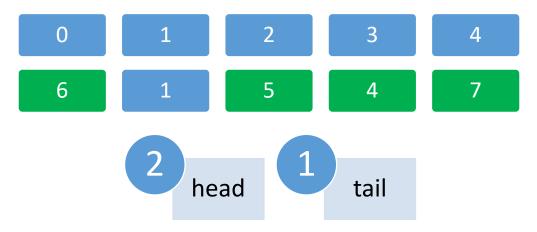
آرایه و مقادیر به ترتیب زیر در میآیند.

حال دستورات زیر اجرا میشوند.

```
enqueue(4);
dequeue(element); // element = 3!
dequeue(element); // element = 1!
enqueue(7);
enqueue(6);
```

نمایشی به شکل زیر خواهیم داشت.

فرض کنید میخواهیم عضو دیگری وارد صف کنیم. در این صورت tail برابر ۲ خواهد بود. در این شرایط شرط پر بودن صف مانند شرط خالی بودن آن خواهد بود و امکان تشخیص پر یا خالی بودن وجود نخواهد داشت! (چرا؟! شرط پر بودن در این شرایط چه خواهد بود؟!) به همین دلیل برای نگهداری صفی با ظرفیت n از آرایهای به طول n+1 استفاده می شود. پس صف در همین شرایط پر است. (چرا؟! با چه شرطی می توان پر بودن صف را آزمود؟!)

برنامهای بنویسید که کاربر بتواند یکی از سه عمل زیر را انتخاب کند.

- Enqueue .\
- Dequeue .7
  - Display . "

با انتخاب عمل Enqueue یک عدد از کاربر دریافت و به صف اضافه می شود. با انتخاب عمل Dequeue عمل متناظر با آن انجام شده و عدد خروجی نمایش داده می شود. و با انتخاب Display اعداد موجود در صف به ترتیب چاپ شوند.

توجه کنید که ممکن است هرکدام از اعمال در هر شرایطی درخواست شوند، برای شرایط خاص پیامهای مناسبی در نظر بگیرید؛ برای مثال هنگامی که صف خالی است ممکن است عمل dequeue درخواست شود. برنامه شما در هیچ شرایطی نباید متوقف شود یا دادهها را از بین ببرد. همانگونه که اشاره شد از یک آرایه در پیادهسازی صف استفاده می شود و آرایه در هر اندازه ای می تواند باشد، برای یکسان بودن همه کدها آرایه ای به اندازه ۵ در نظر بگیرید.

- لطفا کد مربوط (فقط فایل با پسوند ۲۰۰۰ بدون فایل اجرایی با پسوند exe) را در یک فایل zip با فرمت
   لطفا کد مربوط (فقط فایل با پسوند ۲۰۰۰ بدون فایل اجرایی با پسوند P2_9631001.zip) و بارگذاری نمایید.
  - قبل از ارسال پروژه حتما از صحت کدها اطمینان حاصل نمایید.
- زمان تحویل پروژه ۱۱:۵۵ دقیقه شب ۳۰ دی است. لطفا با توجه به امتحانات پایان ترم برنامهریزی نمایید تا پاسخهای خود را قبل از این ساعت ارسال نمایید.
  - در صورت وجود هرگونه ابهام به تدریسیاران درس مراجعه نمایید.

موفق باشيد